2025/1146

5.6.2025

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2025/1146,

27. mai 2025,

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitees ajavahemikul 2025–2029

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Sadamariigi kontrolli käsitlevale vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumile (edaspidi „Pariisi memorandum“) kirjutati alla 26. jaanuaril 1982 Pariisis ja see jõustus 1. juulil 1982. On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitees (edaspidi „sadamariigi kontrollikomitee“) võetav seisukoht, kuna selle otsused võivad otsustavalt mõjutada liidu õigusaktide sisu, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/16/EÜ ([1]), näiteks kehtestades kontrollikohustuse ning puuduste ja kinnipidamiste keskmise määra, mida kasutatakse laevade riskiprofiili kindlaksmääramiseks ja kontrollitavate laevade valimiseks, ning ajakohastades kontrolle tegevatele inspektoritele mõeldud juhiseid ja suuniseid.

(2) Direktiivis 2009/16/EÜ on sätestatud liidus kehtiv sadamariigi kontrolli süsteem ning sellega sõnastatakse ümber ja tugevdatakse liidu õigusakte, mis on selles valdkonnas kehtinud alates 1995. aastast. Sadamariigi kontrolli reguleeriv liidu õigussüsteem põhineb Pariisi memorandumil. Liidu liikmesriikide puhul tuuakse direktiiviga 2009/16/EÜ Pariisi memorandumi teatavad menetlused, vahendid ja tegevus tulemuslikult liidu õiguse kohaldamisalasse.

(3) Sadamariigi kontrollikomitee tuleb kokku igal aastal. Oma koosolekutel teeb ta otsuseid teatavates õigusliku toimega küsimustes.

(4) Pariisi memorandumi sise-eeskirjad muudavad liidu nimel kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 võetava seisukoha õigeaegse kehtestamise igaks sadamariigi kontrollikomitee aastakoosolekuks keeruliseks. Seetõttu on tõhus kehtestada selline põhimõtetest ja tegevussuundadest koosnev seisukoht ning selle iga-aastase täpsustamise raamistik mitmeks aastaks. Lisaks puudutab enamik sadamariigi kontrollikomitee aastakoosolekutel arutatavatest teemadest sadamariigi kontrolli puudutavaid küsimusi, mis on hõlmatud üldiselt ühe liidu õigusaktiga, nimelt direktiiviga 2009/16/EÜ. Pariisi memorandumi suhtes kehtivates konkreetsetes tingimustes on seetõttu võimalik kehtestada üldine seisukoht, mis võetakse liidu nimel mitmeks sadamariigi kontrollikomitee koosolekuks.

(5) Liit ei ole Pariisi memorandumi liige. Seepärast on vajalik, et nõukogu volitaks Pariisi memorandumi liikmetest liikmesriike tegutsema kooskõlas liidu nimel võetava seisukohaga ja kinnitaks oma nõusolekut, et sadamariigi kontrollikomitees tehtud otsused on neile siduvad.

(6) Tehnilised arutelud ja koostöö Pariisi memorandumi kolmandatest riikidest liikmetega sadamariigi kontrollikomitees on väga tähtsad Pariisi memorandumi tõhususe ja sujuva toimimise tagamisel.

(7) Käesolev otsus peaks hõlmama ajavahemikku 2025–2029.

(8) Liidu seisukohta peaksid väljendama liidu huvides ühiselt tegutsevad liidu liikmesriigid, kes on Pariisi memorandumi liikmed,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitee aastakoosolekutel, mis toimuvad aastatel 2025–2029, kui sadamariigi kontrollikomiteel tuleb võtta vastu õiguslikku mõju omavaid otsuseid, on esitatud käesoleva otsuse I lisas.

Artikkel 2

Liidu nimel Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitee aastakoosolekutel ajavahemikul 2025–2029 võetava seisukoha iga-aastane täpsustamine on esitatud käesoleva otsuse II lisas.

Artikkel 3

Artiklis 1 osutatud seisukoha esitavad liidu liikmesriigid, kes on Pariisi memorandumi liikmed, tegutsedes ühiselt liidu huvides.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Otsus kaotab kehtivuse 31. detsembril 2029.

Brüssel, 27. mai 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

A. SZŁAPKA

I LISA

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi raames

JUHTPÕHIMÕTTED

Sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi (edaspidi „Pariisi memorandum“) raames teevad liikmesriigid, kellele Pariisi memorandum on siduv, liidu nimel järgmist:

a) tegutsetakse kooskõlas direktiiviga 2009/16/EÜ taotletavate eesmärkidega, eelkõige selleks, et parandada meresõiduohutust, reostuse vältimist ning elu- ja töötingimusi laeva pardal, vähendades oluliselt rahvusvaheliste konventsioonide ja resolutsioonide range kohaldamisega standarditele mittevastavate laevade arvu;

b) edendatakse Pariisi memorandumi liikmete poolt ühtlustatud lähenemisviisi rakendamist seoses rahvusvaheliste standardite tõhusa jõustamisega nende jurisdiktsiooni kuuluvates vetes seilavate ja nende sadamaid kasutavate laevade suhtes;

c) töötatakse Pariisi memorandumi raames ühiselt, et koostada põhjalik kontrollikava ja jagada kontrollide hulk võrdselt, kehtestades eelkõige iga-aastase kontrollikohustuse, mis on koostatud kooskõlas Pariisi memorandumi 11. lisas sätestatud kokkulepitud metoodikaga;

d) tagatakse, et Pariisi memorandumi raames vastu võetud meetmed on kooskõlas rahvusvahelise õigusega, eelkõige meresõiduohutust, reostuse vältimist ning elu- ja töötingimusi laeva pardal reguleerivate rahvusvaheliste konventsioonide ja koodeksitega;

e) edendatakse ühiste seisukohtade väljatöötamist teiste sadamariigi kontrolli tegevate asutustega;

f) tagatakse sidusus liidu muude poliitikavaldkondadega, eelkõige välissuhetes ning julgeolekupoliitika ja keskkonnapoliitika puhul.

SUUNISED

Selleks et tagada liidu sadamariigi kontrolli süsteemi sujuv toimimine aastast aastasse vastavalt direktiivile 2009/16/EÜ, peavad liikmesriigid, kelle suhtes Pariisi memorandum on siduv, püüdma toetada järgmiste meetmete võtmist Pariisi memorandumi poolt.

1. Laevade kontrolliks kasutatavate laeva riskiprofiili järgmiste elementide vastuvõtmine:

   a) lipuriikide valge, hall ja must nimekiri vastavalt valemile, mis on välja töötatud Pariisi memorandumi raames ja esitatud komisjoni määruse (EL) nr 801/2010 ([1]) lisas. Komisjon võtab vastavalt direktiivi (EL) 2024/3099 (millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ) artikli 10 lõikele 3 vastu komisjoni rakendusmääruse, et asendada komisjoni määrus (EL) nr 801/2010, sätestades metoodika üldiste riskiparameetrite arvessevõtmiseks. See asendav tekst kajastab Pariisi memorandumi poolt 2019. aastal juba põhimõtteliselt tehtud otsuseid muuta lipuriikidele valge, halli ja musta staatuse määramise metoodikat ja nimetada nimekiri ümber heade, keskmiste ja halbade tegevusnäitajatega lipuriikide nimekirjaks. Komisjon võtab selle rakendusmääruse eeldatavalt vastu 2027. aastal;

   b) tunnustatud organisatsioonide nimekiri kooskõlas sadamariigi kontrollikomitee 37. koosolekul 2004. aasta mais (päevakorrapunkt 4.5.2) vastu võetud metoodikaga;

   c) laevade puuduste ja kinnipidamiste keskmine määr laevaühingu tegevusnäitajate valemi jaoks komisjoni määruse (EL) nr 802/2010 ([2]) lisa alusel.

2. Selliste õiguslikku mõju omavate Pariisi memorandumi muudatuste või ajakohastuste vastuvõtmine, mis on kooskõlas direktiivi 2009/16/EÜ eesmärkidega, eelkõige selleks, et parandada meresõiduohutust, reostuse vältimist ning elu- ja töötingimusi laeva pardal.

([1]) Komisjoni 13. septembri 2010. aasta määrus (EL) nr 801/2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/16/EÜ artikli 10 lõiget 3 seoses lipuriigi kriteeriumidega (ELT L 241, 14.9.2010, lk 1).

([2]) Komisjoni 13. septembri 2010. aasta määrus (EL) nr 802/2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/16/EÜ artikli 10 lõiget 3 ja artiklit 27 seoses laevaühingu tegevusnäitajatega (ELT L 241, 14.9.2010, lk 4).

II LISA

Liidu nimel sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitees võetava seisukoha iga-aastane täpsustamine

Enne sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitee iga-aastast koosolekut võetakse vajalikud meetmed, et liidu nimel võetavas seisukohas arvestataks kogu asjakohast teavet, mis on edastatud komisjonile, samuti mis tahes dokumente, mida arutatakse koosolekutel, millel käsitletavad teemad kuuluvad liidu pädevusse, vastavalt I lisas sätestatud põhimõtetele ja suunistele.

Sellele vastavalt ning nimetatud teabele ja dokumentidele tuginedes esitab komisjon piisavalt aegsasti enne sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumi sadamariigi kontrollikomitee koosolekut nõukogule kaalumiseks ja heakskiitmiseks ettevalmistva dokumendi, milles esitatakse kavandatava liidu poolt võetava seisukoha üksikasjad.